

SXEDIO.49H

8/21.5.1915: ΤΟ Β ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΘΥΕΛΛΩΔΟΥΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΩΣΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΑΡΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΣΤΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Το Β μέρος των πρακτικών της θυελλώδους συζήτησης στο Νομοθετικό Συμβούλιο στη συνεδρία της **8/21** Μαΐου **1915**, μετά την προσάρτηση της Κύπρου στη Βρετανία έχει ως εξής:

ΠΑΣΧΑΛΗΣ: Είπον τουναντίον ότι δεν θα θίγεται η φιλοτιμία αυτών (των τουρκικών μελών του Νομοθετικού Συμβουλίου) και ουδόλως προσεκάλεσα ταύτα όπως επιδκιμάσωσι το ψήφισμα αλλ' όπως βεβαιώσωσιν ότι τα ελληνικά μέλη ζητούσι τούτο.

ΧΑΜΗ: Το έντιμο μέλος είπεν ότι το ψήφισμα όπερ εξέφραζε την γνώμην των **4/5** του πληθουςμού δεν θα παρείχε δυσκολίαν εις επικύρωσιν αυτού και παρά των Μουσουλμάνων.

ΠΑΣΧΑΛΗΣ: Τα Μουσουλμανικά μέλη θα ψηφίσωσιν ότι τα Ελληνικά μέλη θέλουσι την ένωσιν μόνον.

ΧΑΜΗ: Η σημασία των λόγων είναι ότι ουδεμίαν δυσκολίαν θα αισθανθώσι τα Μουσουλμανικά μέλη να κυρώσωσι το ψήφισμα. Λυπούμαι, διότι το έντ. μέλος τιμών τα αισθήματα του εαυτού στοιχείου, περιφρονεί τα αισθήματα του ετέρου.

Θέλω το συμβούλιον να λάβη υπ' όψει όταν το έντ μέλος, το κατέχον υψηλήν κοινωνικήν θέσιν εκτιμά τα αισθήματα του εαυτού λαού περιφρονή τα του αντιθέτου στοιχείου και θεωρή αυτά μηδαμινά, οποιόν έσται του κοινού λαού το αίσθημα του μη ισταμένου εν τη αυτή υψηλή περιωπή, προς το αίσθημα του ετέρου.

Και αι περιστάσεις αύται δεικνύουσι το πλήρες δίκαιον του φόβου και της αδημονίας ημών επί τη προϋποθέσει εκπληρώσεως τοιούτου πόθου.

Καθ' ον χρόνον η καρδία συμπάσης της ανθρωπότητος τοσούτον σφοδρώς πάλλεται ένεκα της

εμπολέμου καταστάσεως, το ψήφισμα είναι άκαιρον.

ΘΕΟΔΩΤΟΥ: Επικαιρότατον και ουχί άκαιρον παρίσταται το ψήφισμα τούτο υπό των περιστάσεων. Και όσον και αν θέλωμεν να παραγνωρίσωμεν την δύναμιν των πραγμάτων και των περιστάσεων, η δύναμις αύτη μας κτυπά κατάμουτρα και δεν δυνάμεθα να αντιστώμεν κατά της φοράς των πραγμάτων.

Οι έντ. Οθωμανοί καλώς θα πράξωσι να αντιμετώπισωσι τα πράγματα ευθαρσώς και να μη σκιαμαχώσι, διότι το πράγμα ωρίμασε πλέον εν τη συνειδήσει του Κυπριακού λαού.

Δι'ο απαντών εις το προλαλήσαν μέλος λέγω, ότι το ψήφισμα δεν θα ριφθή εις λήθην, διότι δεν θα ριφθή εις λήθην και το αίσθημα του Κυπριακού λαού.

Ο εντ. Ιρφάν εφ. είπεν αλήθειαν, ην δεν δύναμαι να αρνηθώ.

Είπε δηλονότι, ότι το ψήφισμα τούτο έδει να προέρχηται εκ μέρους ολοκλήρου του συμβουλίου και τούτο εβάσισεν επί των νομοταγών αυτού αισθημάτων.

Αλλά τούτο, λέγω, δεν εγένετο, διότι δεν ηθελήσαμεν να προσκρούσωμεν εις την φιλοτιμίαν των οθωμανών και απορώ πως το έντ. μέλος Λάρνακος-Αμμοχώστου, δεν ηδυνήθη να αντιληφθή τούτο.

Ο αξ. βουλευτής Λεμεσού-Πάφου εξέφρασε γνώμην, ότι είναι άκαιρον το ψήφισμα, επειδή είναι άδηλος η έκβασις του αγώνος.

Οι Αγγλοι λέγουσι μίαν παροιμίαν **"the wish is the father of the thought"** και εν τη περιστάσει ταύτη ο εντ. φίλος μου εφαρμόζει την παροιμίαν ταύτην.

Αλλ' ημείς έχομεν ελπίδα ότι η έκβασις του πολέμου θα είναι εκείνη, εφ' ης εβασίσθη το δίκαιον.

Αγόμεθα εις την πεποίθησιν ταύτην κρίνοντες τα πράγματα εξ όσων παρίστανται προ ημών και μη θέλοντες να αμβλυωπώμεν περί αυτών.

Ο ιερός της ενώσεως πόθος, προϋπήρχε της αγγλικής κατοχής, αλλά δεν ηδύνατο να εκφρασθή ένεκεν των περιστάσεων, αίτινες εκράτουν τότε.

Δι'ο ευθύς, ως εγκαθιδρύθη η ελευθερία του

λόγου, το πρώτον ρήμα υπήρξε ως εξής, ότι δηλαδή η μεταπολίτευσις θα χρησιμεύση ως χρυσή γέφυρα, ήτις θα μας φέρη εις τας αγκάλας της Μητρός, ως είπεν ο αοίδιμος Σωρόνιος προσφωνών τον πρώτον Αρμοστήν Ουέλσλεϋ (Γούλσλη).

Εκτοτε δεν παρήλθεν ευκαιρία καθ' ην να μη εκδηλωθή ζωηρώς το ενωτικόν αίσθημα των Κυπρίων και αντετάχθη καθ' όλων των ψηφισμάτων και υπομνημάτων ημών η ισχύουσα τότε Κυπριακή συνθήκη.

Σήμερον η φορά των πραγμάτων κατερράκωσε την συνθήκην εκείνην και ευτυχώς διά την Κύπρον ουδέν πρόσκομμα υπάρχει.

Ελέχθη ημίν υπό πολιτικών εν Αγγλία κύκλων και των ιθυνόντων τα πράγματα ενταύθα, ότι έπρεπε να θέσωμεν το ζήτημα ημών επί τάπητος, ευθύς ως εξελιπεν η συνθήκη.

Ουδέποτε εφантаζόμην, ότι τα γεγονότα θα ήρχοντο τόσον ραγδαία, ώστε να προσφέρωσι την περιστάσιν τάχιστα.

Επέστη λοιπόν η στιγμή να διατυπώσωμεν όχι ευχάς, αλλά δικαίας αξιώσεις διά την Ένωσιν.

Το παράδειγμα της Επτανήσου το ανυψώσαν όχι ευχάς αλλά δικαίας διά την ένωσιν.

Το παράδειγμα της Επτανήσου το ανυψώσαν το γόητρον του μεγαθύμου αγγλικού λαού, θα επαναληφθή και εν Κύπρω.

Είναι τιμή διά την Αγγλίαν, ότι το αίσθημα, όπερ εθέρμαινε τας καρδίας των Κυπρίων προ της κατοχής εξεδηλώθη, εγαλουχήθη και έλαβε σάρκα και οστά επ' αυτής.

Ποθούμεν την ένωσιν, ουχί ίνα προσβάλωμεν την Αγγλίαν, αλλά διότι προτιμώμεν αντί πλουσίας αδαμαντοστολίστου Αγγλίας, πενιχράν Ελλάδα είναι μικρά η Ελλάς, αλλά μεγάλη εις ισοπολιτείαν και τας πράξεις εκείνας αίτινες διακρύνουσιν όλα τα πεπολιτισμένα έθνη.

Όσον δ' αφορά τον φόβον των οθωμανών δύναται να παρατηρήσωσι πόσον καλώς διοικούνται οι ομόφυλοι των.

Ανεξαρτήτως τούτων όλων, κ. Πρόεδρε, είναι αρκετόν διά τον πεπολιτισμένον αγγλικόν λαόν, ότι λαός υπό την διακυβέρνησιν αυτού ποθεί την εθνικήν αυτού αποκατάστασιν.

Δεν είναι δίκαιον δε εις τοιαύτης φύσεως ζητήματα να λαμβάνηται υπ' όψει η γνώμη της μειονοψηφίας, ήτις δεν στηρίζεται επί της αληθείας και του δικαίου.

Η τοιαύτη αρχή περιβλήθη τύπον νόμου και κατά την ενότητα την ιταλικήν.

Το παράδειγμα της Σαβοΐας καθ' ο αφέθη εις τον λαόν να δηλώση, εάν θέλη να εξακολουθή διοικούμενος υπό της Γαλλίας ή να ενωθή μετά της Ιταλίας, δέον να εφαρμοσθή και εν Κύπρω.

Εχοντες τοιαύτα δεδομένα, το δίκαιον υπερημών, τα διεθνή νόμιμα, τον πόθον των Κυπρίων, έχομεν τρεις ακατανανικήτους συνηγόρους και ελπίζομεν ότι συν τη βοήθεια του θεού και τη επινεύσει της Αγγλίας θα φέρωσιν εντός ολίγου το ποθούμενον υπό της Κύπρου αποτέλεσμα.

ΧΑΤΖΗΩΑΝΝΟΥ: Υπάρχει σκόπιμος παρανόησις εις τα υπό του κ. Πασχάλη λεχθέντα εφ' ων εστηριχθη ο Χαμή εφ. Ο κ. Πασχάλης εννοεί ότι η ψήφος των οθωμ. μελών έσται επιβεβαίωσις του πόθου των Κυπρίων.

ΙΡΔΑΝ: Δεν είμεθα πιστοποιοί υπάλληλοι.

ΧΑΤΖΗΩΑΝΝΟΥ: Είσθε μέλη της Βουλής και η αξιοπρέπεια αυτής απαιτεί να ομολογήσητε την αλήθειαν.

ΙΡΦΑΝ: Εάν εγνωρίζομεν τούτο.

ΧΑΤΖΗΩΑΝΝΟΥ: Όταν οι νόμιμοι αντιπρόσωποι βεβαιώνωσι τούτο και γίνηται υπό της Κυβερνήσεως αποδεκτόν, τούτο νομίζω ότι είναι αλήθεια.

Παρακαλώ την Κυβέρνησιν όπως επιτρέψη να ακουσθή η φωνή της Κύπρου μέχρι του θρόνου της Αυτού Μεγαλειότητος.

Δεν είναι τούτο έλλειψις λεπτότητος, ως είπε το μουσουλμανικόν μέλος, αλλά θρίαμβος του φιλελευθέρου αγγλικού πνεύματος.

Η Αγγλία δύναται να αντιτάξη τούτο ως

επιχείρημα κατά των κατηγοριών των Γερμανών, ότι δηλαδή επιτρέπει εις τους υπ' αυτήν λαούς και εκφράζωσιν ελευθέρως τας εαυτών γνώμας.

Παρά πάσαν τυπικήν παρεμπόδισιν, ο Αγγλικός λαός επιδοκιμάζει τα αισθήματα του λαού της Κύπρου.

ΛΑΝΙΤΗΣ: Αφίνω εις τους ενδιαφερομένους να εξηγήσωσι την σημασίαν των μεγαλαυχικών συμπαθειών προς την Αγγλίαν, είπεν ο έντιμος Μωαμεθανός βουλευτής Λευκωσίας-Κυρηνείας θα τους εξηγήσωμεν ημείς, Κύριε Πρόεδρε. Είναι ήκιστα πρόπον εις τα μωαμεθανικά μέλη του συμβουλίου να προσπαθώσι να εκμεταλλευθώσι την αντικυβερνητικήν πολιτικήν της Κύπρου, ως υποδηλούσαν αισθήματα αντιπαθείας προς το Βρετανικόν έθνος.

Τα αισθήματα εναι ειλικρινή και γνήσια. Προς το αγγλικόν έθνος δεν συνδέουν τον ελληνισμόν τα καλά μόνο ιδεώδη προς την ελευθερίαν και τον πολιτισμόν, αλλά υποχρεώσεις προς ευεργεσίας ας παρέσχε τοςάκις η Αγγλία εις την Ελλάδα.

Όταν αντήχησε το αγγλικόν τηλεβόλον κατά του γερμανικού δεσποτισμού, ο κρότος αυτού δεν υπήρξε ξένος προς ημάς ότι το ίδιον τηλεβόλον το οποίον προ 5 περίπου δεκαετηρίδων αντήχησεν εις το Ναβαρίνον διά να συμπληρώση την ελληνικήν ελευθερίαν, και το αγγλικόν αίμα το οποίον έχυσε προ των Ιωαννίνων ο **Newbold** μετά του Σώζου και των τριών εκείνων Κυπρίων φοιτητών του εθνικού πανεπιστημίου υπέρ των ελληνικών εδανικών και όταν ηκούσθη η μεγαλορρήμων φωνή του Ασκουίθ και του Σερ Εντουαρτ Γκρέϊ υπέρ των εθνικών δικαίων των λαών η φωνή αύτη ήτο φωνή γνώριμος εις ημάς, όταν η ιδία φωνή του Κάνιγγ, αγωνιζομένου υπέρ των δικαίων της Ελλάδος, η ιδία εκείνη φωνή, ην ύψωσεν ο μέγας Γλάδστων υπέρ των επτανησιακών δικαίων τω **1863** υπέρ της ελευθερίας της Θεσσαλίας αργότερον.

Ιδού, διατί αγαπώμεν μετά την Ελλάδα το Αγγλικόν και το γαλλικόν έθνος και τρέφομεν απεριόριστον πεποίθησιν, ότι αύτη ημών η εκτίμησις

και η αγάπη θα δικαιωθώσι.

Τρέφομεν τη πεποίθησιν, ότι το τέλος του πολέμου θ' αναγράψη και την τελευταίαν περίοδον της Κυπριακής ιστορίας αποδιδομένης της Κύπρου εις τον βασιλείον της Ελλάδος, μεθ' ου συνδέουν αυτήν του αίματος ο αρρηκτος δεσμός, μακροτάτη ιστορία, η εθνική συνείδησις, ο εθνικός χαρακτήρ.

Και υποβάλλοντες και υποστηρίζοντες το ψήφισμα τούτο δεν ζητούμεν από τα μωμαθανικά μέλη να το ψηφίσωσι. Σεβόμεθα τας σκέψεις και τας ιδέας των όπως θα τας σεβώμεθα πάντοτε και όταν αύριον η πατρίς μας αποτελέση μέρος του ελληνικού βασιλείου.

Αλλ' ούτε ζητούμεν από τα κυβερνητικά μέλη, αν δεν δύνανται να συνδυάσουν τα καθήκοντα αυτών προς τα αισθήματά των, ούτε ζητούμεν από σας, Κύριε Πρόεδρε, να ψηφίσητε μεθ' ημών.

Δύνασθε να αποσυρθήτε. Ζητούμεν μόνον να επιτρέψητε ν' ακουσθή η φωνή και η θέλησις των 4/5 του πληθυσμού.

Σεις, Εξοχώτατε, όταν παρακάθησθε εις την θέσιν εκείνην, όπου παρακάθηται νυν ο αρχιγραμματεύς της Κυβερνήσεως σας, σεις καθιερώσατε το σύστημα ν' ακούηται εν τη αιθούση ταύτη η γνώμη τμημάτων του πληθυσμού και ήταν η σκέψις αύτη θαυμάσιος συνδυασμός της προς την μειονότητα οφειλομένης λεπτότατος ην συμμεριζόμεθα και του σεβασμού του οφειλομένου προς την γνώμην της πλειονότητος.

Εξοχώτατε. Ποιούμαι τελευταίαν έκκλησιν προς τα φιλελεύθερα αισθήματα της φυλής σας, ποιούμαι έκκλησιν όπως επιτρέψητε ν' ακουσθή η φωνή μας, εν ονόματι των ιδεών της ελευθερίας, υπέρ ης αγγωνίζεται την στιγμήν ταύτην η Προστάτις δύναμις υπό τας ευχάς των όπου γης φιλελευθέρων λαών.

ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ: Αγωνιζόμεθα υπέρ του μεγαλείου του αγγλικού έθνους.

Μεγάλος πολιτικός Άγγλος διεκήρυξεν ότι τα μικρά έθνη πρέπει να ζώσιν ίδιον εθνικόν βίον.

Ημείς δε διά του ψηφίσματος τούτου ζητούμεν

απλώς εφαρμογήν της αρχής ταύτης και εις το κλασσικόν έδαφος της Κύπρου της πατρίδος του Ευαγόρου και του Ζήνωνος.

Τούτου γενομένου, θα στρέψωμεν δι' έργων τα μέτωπα των ανδρών οίτινες κηρύττουσι την αρχήν ταύτην. Σέβομαι τα αισθήματα των οθωμανών βουλευτών, αλλά δεν συμμερίζομαι τους φόβους των.

Της ενώσεως επερχομένης θα συζήσωμεν εν ισοπολιτεία και δικαιοσύνη, θα παραμείνωμεν γείτονες φίλοι της Οθωμανικής αυτοκρατορίας και ηνωμένοι ομού θα αντιμετώπισωμεν τους κοινούς ημών εχθρούς.

Οιαδήποτε δικευθέτησις ήθελε γίνη μετά των πόλεμον, θα αποβώμεν φίλοι των οθωμανών σπλιτών ημών, μεθ' ων έχομεν κοινά τα συμφέροντα.

Ως προς δε τους φόβους τους οποίους εξέφρασαν ούτοι και τους κινδύνους εις ου ήθελεν εκτεθή η Κύπρος, αν επραγματοποιείτο ένωσις, νομίζω ότι δύναται να εύρωσιν ως μεγίστην απόδειξιν της αμεροληψίας της Ελληνικής διοικήσεως τους οθωμανούς των χωρών των νεωστί προσαρτηθεισών εις την Ελλάδα π.χ της Μακεδονίας και της Ηπείρου, οίτινες θεωρούσιν εαυτούς δυστυχεστάτους υπό την Ελληνικήν διοίκησιν διατρανούσιν εκάστοτε τον σεβασμόν και την αφοσίωσιν των προς τας ελληνικάς αρχάς.

Κατόπιν των λεχθέντων τούτων ελπίζω ότι οι οθωμανοί βουλευταί θα θελήσωσι να σκεφθώσι καλύτερον περί του ζητήματος τούτου και διά της ψήφου των θα δηλώσωσιν ότι ο ελληνικός πληθυσμός της Νήσου ποθεί διακαώς την εθνικήν αυτού αποκατάστασιν.

ΛΟΥΗΣ: Μετά τας ωραίας αγορεύσεις των εντίμων προλαλησάντων συναδέλφων μου θα επιτραπή και εις εμέ, κ. Πρόεδρε, να προσθέσω ολίγα προς υποστήριξιν του ψηφίσματος του γηραιού φίλου μου και εντίμου εκ Λευκωσίας συναδέλφου μου. Ο,τι περιέχει το ψήφισμα τούτο κ. Πρόεδρε, είναι βαθύτατα εγκεχαραγμένον εν τη καρδία και τη ψυχή παντός Ελληνοσ κυπρίου και την στιγμήν ταύτην ουδέν άλλο πράττομεν ημείς ή να

επαναλάβωμεν διά μυριοστήν φοράν και εν τω επισήμω τούτω συνεδρίω τον προαιώνιον και ιερόν μας πόθον και την μόνην ιδέαν προς την οποίαν μετ' αφοσιώσεως είναι προσηλωμένη η εθνική ημών ψυχή.

Και δεν θα ηδυνάμεθα κ. Πρόεδρε, ν' ανέλθωμεν εις το ύψος της θέσεως μας, ως αντιπρόσωποι του ελληνικού λαού της Κύπρου, εάν δεν επιτετελούμεν το υπέρτατον καθήκον ημών να φέρωμεν προ των ποδών του ενδόξου θρόνου της Α. Μ. τον διάπυρον πόθον της ενώσεως μας, μετά της μητρός ημών Ελλάδος με τον οποίον πόθο γεννάται γαλουχείται και θνήσκει πας Ελλην Κύπριος.

Δεν εκπληττόμεθα, κ. Πρόεδρε, διότι οι έντιμοι Οθωμανοί συνάδελφοι μας έχουσιν αντίθετα προς τα ιδικά μας εθνικά αισθήματα.

Τα αισθήματα ταύτα γνωρίζομεν, σεβόμεθα και εκτιμώμεν. Και διά τούτο πάσα κατεβλήθη προσπάθεια όπως μη και κατά το ελάχιστον θιχθή η εθνική φιλοτιμία των εντίμων οθωμανών συναδέλφων μας και μουσουλμάνων συμπατριωτών μας.

Δι'ο δεν απευθύνομαι προς αυτούς, όπως διά της ψήφου των ενισχύσωσι το ψήφισμά μας, αλλ' απευθύνομαι προς υμάς, κ. Πρόεδρε, και τολμώ να ζητήσω παρ' υμίν όπως διά της ψήφου σας και της ψήφου της Κυβερνήσεως σας δώσητε δύναμιν εις την ασθενή φωνήν μας ίνα φθάσω μέχρι των οχθών του Ταμέσεως και να ενωτισθή το μεγάθυμον αγγλικόν έθνος και ακούση τους παλμούς της εθνικής μας ψυχής.

Και έχομεν το δικαίωμα ν' απαιτήσωμεν τούτο παρ' υμών. Εξοχώτατε, να πιστοποιήσητε αλήθειαν την οποίαν βεβαίως αντελήφθητε, ενώπιον των υψηλών εκείνων κύκλων παρ' ων εξαρτάται η πολιτική τύχη της Νήσου μας.

Εγνωρίσατε κ. Πρόεδρε, την πατρίδα μας ότε είχετε την τιμήν να είσθε Αρχιγραμματεύς της Κυβερνήσεως της και αντελήφθητε τας βλέψεις και τα αισθήματά μας.

Δεν ευρίσκετο η Υμ. Εξοχότης είναι αληθές εν τη Νήσω, ότε εξερράγησαν οι Βαλκανικοί πόλεμοι διά

ν' αντιληφθή εκ του σύνεγγυς πόσον συνεκλονίσθη η εθνική Κυπριακή ψυχή, ότε χιλιάδες Ελλήνων Κυπρίων με ακράτητον ενθουσιασμόν έσπευσαν να προσφέρωσι τον βραχίονα των και να χύσωσι το τίμιον αίμα των παρά το πλευρόν της αγωνιζομένης ελευθέρας Πατρίδος υπέρ της ελευθερίας σκλαβωμένων αδελφών.

Αλλά γνωρίζει ήδη η Υμετέρα Εξοχότης ότι το τίμιον αίμα ευγενούς και πολυτίμου τέκνου της πατρίδος μας μετ' άλλων εκλεκτών Κυπρίων εθελοντών κατήρδευσε τα πεδία της τιμής και της δόξης προ του Μπιζανίου και της Αετορράχης και του Σαρανταπόρου και του Κιλκίς.

Και δεν αποτελεί, κ. Πρόεδρε, ηρωϊκή αυτοθυσία των γενναίων τέκνων της πατρίδος μας την τρανοτέραν απόδειξιν των αρρήκτων δεσμών του αίματος οίτινες συνδέουσι την δουλωμένην ελληνικήν Κύπρον προς την ελευθέραν γωνίαν του ελληνισμού;

Και διά τούτο αξιούμεν παρ' υμών, Εξοχώτατε, την στιγμήν καθ' ην μεγάλα συντελούνται πέριξ ημών γεγονότα, να δώσητε διά της ψήφου υμών και της Κυβερνήσεως σας την δύναμιν εις την φωνήν του ελληνικού Λαού της νήσου, ίνα φθάση εκεί όπου θα κριθή εις λίαν προσεχές, ως προσδοκώμεν, μέλλον η πολιτική τύχη της Νήσου μας ότι ο μόνος αναλλοίωτος και προαιώνιος πόθος της ελληνικής Κύπρου είναι η ένωσις αυτής μετά της Μητρος Ελλάδος.

ΖΗΝΩΝ: Καθ' όλην την διάρκειαν της συζητήσεως κ. Πρόεδρε, προσεπάθησα να παύσω να ήμαι Ελλην και εσκεπτόμην ως Άγγλος.

Λέγων δε ότι εσκεπτόμην ως Άγγλος, εννοώ ότι εσκεπτόμην ως άνθρωπος ανωτέρας βαθμίδας. Ενόμισα δε, ότι ως Άγγλος είχον πρώτιστον καθήκον να ανατρέξω εις την ιστορίαν της πατρίδος μου και αυτοθαυμαζόμενος να ενθυμηθώ τους αγώνας του αγγλικού λαού υπέρ της αστικής ελευθερίας.

Οι αγώνες εκείνοι εσκέφθην, πόσον εμόρφωσαν την αγάπην του αγγλικού λαού υπέρ της πολιτικής ελευθερίας και ενεθυμήθην σκεπτόμενος ως άγγλος, τους λόγους άγγλου ποιητού, όστις έλεγεν ότι ανήκεν

εις φυλήν αγαπώσαν την ελευθερίαν και οποιαδήποτε έθνη αγωνίζονται υπέρ της ελευθερίας, θεωρεί ταύτα ως ήρωας και αδελφούς.

Και εύρον ως άγγλος σκεπτόμενος ότι τον πόλεμον άγει ηθική αιτία και ουχί πολιτική, και κατέληξα εις το συμπέρασμα ότι η φωνή των Κυπρίων είναι επίκλησις απευθυνομένη προς την τιμήν μου, και σκεπτόμενος ως άγγλος κ. Πρόεδρε, δεν θα εδίσταζον, αν κατείχον την θέσιν σας, να δεχθώ το ψήφισμα.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ: Λυπούμαι διότι κατόπιν των λεχθέντων εν τω Συμβουλίω τούτω η Κυβέρνησις δεν επείσθη, είτε αποσυρομένων των κυβερνητικών μελών να ψηφισθή το εν λόγω ψήφισμα είτε δίδουσα την εαυτής ψήφον, υπερ αυτού εν ω λέγεται, ότι το ψήφισμα τούτο προέρχεται εκ των ελληνικών μελών του συμβουλίου.

Η επιμονή αύτη της κυβερνήσεως δεν θα συντελέση ώστε να μειώση τα αισθήματα του Ελληνικού πληθυσμού της Νήσου και του ελληνισμού καθόλου προς το Αγγλικόν έθνος, αλλ' αφήνει πικρίαν εις τας ψυχάς των κατοίκων της Νήσου και όλων εν γένει των Ελλήνων.

Τελικά το σχέδιο δεν προωθήθηκε γιατί συνάντησε τη σφοδρή αντίδραση τόσο των Τούρκων βουλευτών, όσο και των βρετανών επισήμων μελών του Σώματος.